

**Askerî fabrikalar umum müdürlüğüne mütedavil sermaye verilmesine dair
2013 numaralı kanuna müzeyyel kanun**

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 5/VI/1933 - Sayı : 2419)

No.
2236

Kabul tarihi
28 - V - 1933

BİRİNCİ MADDE — Mütedavil sermaye işlerinin tedviri için millî banka ve müesseseler nezdinde Askerî fabrikalar umum müdürlüğü namına Hazinece (500 000) liraya kadar kredi açtırılmasına mezuniyet verilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Askerî fabrikalarda mütedavil sermaye hesabına yapılacak işlerde aşağıda yazılı esaslar tatbik olunur:

A) İşçilik ücret ve yevmiyeleri mütedavil sermayeden ödenir. Ancak fennî sebepler ile derhal fabrikanın diğer işlerinden tefrikı kabil olmayacak hallerde işçilik ücret ve yevmiyeleri muvakkaten askerî fabrikalar bütçesinden verilmek caizdir. Bu takdirde mütedavil sermaye hesabına yapılan sarfiyat bilâhare hesap ve tefrik edilerek sene nihayetinde mütedavil sermaye hesabından Maliyeye iade olunur.

B) Mütedavil sermaye işlerinde kullanılacak iptidaî maddeler mütedavil sermaye hesabından tedarik olunur. Ancak Millî Müdafaa vekâletince esasen mütedavil sermaye işlerinde kullanılmasına müsaade edilen iptidaî maddelerle müstacel veya fennî sebepler dolayısıyla umumî bütçe işleriyle bir arada yapılması zarurî mütedavil sermaye işlerinde kullanılacak iptidaî maddelerin askerî fabrikalar ambarlarından muvakkaten verilmesi caizdir. Şu kadar ki bu suretle mütedavil sermaye işlerinde kullanılacak iptidaî maddeler bilâhare ya aynen veya Millî Müdafaa vekâletinin kabul edeceği muadil kıymette diğer iptidaî maddeler mütedavil sermaye hesabından ticarî şekilde tedarik olunarak askerî fabrikalar ambarına iade olunur.

C) Mütedavil sermaye işleri askerî fabrikaların mevcut tesisat, alât ve edevat ile yapılır. Yapılan iş ve bu iş için kullanılan alât ve edevata göre fabrikaların umumî amortismanından nisbî bir hisse tefrik ve mütedavil sermaye işlerinin maliyet fiatine ilâve olunur. Bu suretle hesap olunacak amortisman hisseleri sene nihayetinde mütedavil sermaye hesabından Maliyeye verilir.

Ç) Mütedavil sermaye işlerine ait olup yukarıdaki fıkralarda yazılı olmayan işletme masrafları umumî bütçe işlerinden ayrılmak kabil olduğu takdirde mütedavil sermaye hesabından ödenir. Ancak ayrılmak kabil olmayacak hallerde bu nevi işletme masrafları bidayeten umumî bütçeden verilmekle beraber bilâhare mütedavil sermaye hesabına yapılan işlere mukabil masraflardan bir hisse hesap ve tahakkuk ettirilerek mütedavil sermayeden Maliyeye verilir.

D) Mütedavil sermaye işleri için Askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez teşkilâtına ait maaşat, ücret ve idare masarifinden hisse ayrılmaz. Yalnız muhtelif fabrikalardan yapılan mütedavil sermaye işleri için yalnız işin yapıldığı fabrikaya ait teşkilât, maaş ve ücretleriyle idare masrafından nisbî bir hisse hesap ve mütedavil sermaye işlerinin maliyet fiatine ilâve edilir ve bu hisselerin tutarı sene nihayetinde mütedavil sermaye hesabından Maliyeye verilir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Askerî fabrikalar ambarlarında mevcut mamul, yarı mamul ve ham malzeme ve eşyadan ordu için lüzumu olmadığı usulen kararlaştırılır.

tırılmış olup piyasada satılması mümkün bulunanlarının aşağıda yazılı maliyet fiati üzerinden mütedavil sermaye hesabına devrolunması ve bu hesaptan ticarî şekilde satılması caizdir. Şu kadar ki bu kabûl malzeme ve eşya yerine vekâletçe kabul edilecek muadil kıymette diğer bir malzeme mütedavil sermaye hesabından satın alınarak askerî fabrikalar ambarlarına iade olunur.

Birinci fıkra mucibince ordu ihtiyacına elverişli olmadığı kararlaştırılan mamul, yarı mamul ve ham malzeme ve eşyadan haricî siparişlere de kullanılacak maddelerin maliyet fiatleri Millî Müdafaa ve Maliye vekâletleriyle Askerî fabrikalar umum müdürlüğüne mensup ve piyasaya vâkıf birer memurdan teşkil edecek bir komisyon marifetile 1933 senesi rayicine göre yeniden kıymetlendirilerek bir maliyet defteri tanzim edilir.

Ordu işlerine elverişli maddelerden birinci fıkra mucibince ticarî siparişlerde kullanılması icap edenlerin maliyet fiatleri de sipariş alındığı zamanın rayicine göre Askerî fabrikalar umum müdürlüğüne tayin olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Askerî fabrikalar senede en çok (50 000) lira gümrük resmi ve muamele vergisi miktarını tecavüz etmeyecek derecede İcra Vekilleri Heyetince tanzim olunacak bir iptidâî maddeler muafiyet cetveli mucibince teşviki sanayi kanunundan istifade ederler.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MUVAKKAT MADDE — 1932 malî senesi zarfında askerî fabrikalarda yapılan mütedavil sermaye işleri bu kanunun ikinci maddesinde gösterilen esaslara göre hesap edilir.

ALTINCI MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

30 Mayıs 1933

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	29 - V - 1933 ve 1/519
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	30 - V - 1933 ve 1/530
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt 13 Sayfa 2 15 122,342,386:387,397,402,407:410